

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului :

Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei
Parohiile cl. II. 700 Lei
Parohiile cl. III. și subclasă 600 Lei
Fol. tru particulari 500 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI
EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Prețul inserțiunilor

Concure de prot. 1'00 Lei. Parohii de
cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei
Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.

Biserica vie bolșevică

Cel mai aprig dușman al bolșevismului a fost Biserica. Bolșevismul, acest curent social și politic, dușman prin excelență al omului, nu se putea să se împace cu Biserica, marea prietenă a făpturii umane.

Dela izbucnirea bolșevismului și până în zilele noastre, în Rusia Biserica a fost exterminată și desființată, pentru ca să se poată menține acest curent social și politic, fără Dumnezeu și fără omenie.

Dacă Biserica ar fi fost lăsată liberă în exercițiul ei religios de secole, bolșevismul nu ar fi prins teren niciodată, el însă a folosit forța, teroarea și asasinatul în masă...

Rezultatele s'au văzut curând...

Dela început Biserica rusă a fost lovită de bolșevicii bezbojnici. Loviturile acestea au pricinuit o serie de defecțiuni dela credința ortodoxă.

Patriarhul Tihon a rămas neclătinat pe pozițiile ortodoxe, mitropolitul Serghie, patriarhul de astăzi al Rusiei, era mult mai conciliant, se temea de teroarea bolșevică și era inclinat spre compromisuri.

El intră în contact cu conducătorii bolșevici, în timp ce patriarhul Tihon și alte câteva mii de preoți, călugări și episcopi erau martirizați pe întreg cuprinsul Rusiei.

Mitropolitul Serghie se mută dela Petrograd, odată cu bolșevismul, la Moscova, unde înfințează așa numita „biserică vie”, sau „jivismul”.

Acest jivism, sau această „biserică vie”,

este o compromitere a Ortodoxiei, căci sub teroarea bolșevică jivismul a abjurat multe adevăruri de credință, modelându-se după ordinele, gusturile și doctrina bolșevică.

Mitropolitul Serghie însă și-a salvat scumpa sa viață, a fost agreat al regimului, iar astăzi este patriarh al întregii Rusii și trimite apeluri către toată creștinătatea în numele „adevăraților creștini”!

Acest „adevărat creștin”, care face apeluri impresionante în numele unei biserici naționale, care nu există decât de drept, deocamdată, nu se uită cutremurat asupra stărilor de lucruri din propria sa țară, în care a dispărut familia, morală, proprietatea, dreptul și fericirea.

Jivismul și-a însușit o mulțime dintre vederile și teoriile comuniste, care merg împreună cu doctrina ortodoxă într-o stridență neîntâlnită în analele bisericii creștine.

Din calendar au dispărut sărbătorile ortodoxe, cărora le-au luat locul: Ziua lui Lenin, Ziua Muncii, Paștele Comsomolilor, Acatistul lui Carl Marx și alte bazaconii de acestea!

Despre religie și Dumnezeu nici nu mai vorbim, deoarece patriarhul Serghie reprezintă doar o biserică, care măcar „aceste ficțiuni burgheze” ar trebui să le aibă!!

Iată toată mascarada jivismului, sau a bisericii vii bolșevice de ultimă oră! Cu ea marele diplomat Stalin vrea să înșele încăodată creștinătatea...

Cozile de topor, de care se slujește, sunt cu atât mai condamnabile, în lașitatea și nimicnicia lor omenească...

Prof. Dr. Petru Rezuș

Acolo departe, față în față cu inamicul se bat cu dârzenie copiii, frații, făcând să circule minciunile lansate de inamic părinții noștri. Să nu le slăbim rezistențe,

Sfințirea Mănăstirii „Călugăra“

Sărbătoarea sufletului românesc ortodox
din sudul Banatului

Un mic istoric

Mănăstirea „Călugărilor“ unica cetate duhovnicească în acest colț de țară este situată la 3 km. de Ciclova Montană și la 6 km. de Oravița, pe o colină la poalele unor munți înalți acoperiți cu păduri seculare.

Mănăstirea a fost ridicată în anul 1860 prin străduințele și jertfele mari ale locuitorilor din Ciclova și Oravița, dintre cari notăm în fruntea lor pe Nafir Alexă, căruia i se datorește în bună parte edificarea acestui locaș de rugăciune.

Legenda spune că pe acest loc a fost o peșteră din interiorul căreia s'au auzit cântări dumnezeiești. Un cioban ce păzea caprele prin apropiere adânc impresionat de această minune, a comunicat vestea și celorlalți creștini. În interiorul peșterii s'au găsit o icoană veche a Maicii Domnului și moaștele unui călugăr. Aceste începuturi dibuitoare de istorie se pierd în farmecul și basmul legendei întrucât istoricul Tincu Velea, după tradiția poporului din Ciclova scrie că această mănăstire ar avea aceeași etate și viață ca cele mai vechi mănăstiri românești.

Mănăstirea se prezintă acum cu un interior bogat. Candelele de aur, sfeșnicile din fața altarului, evangheliile și tot ce se găsește în interior sunt donații făcute de credincioșii cari au o statornică grijă pentru sf. locaș.

În ajun de hram

Pe drumul ce duce spre mănăstire se văd șire nesfârșite de căruțe și litii nenumărate ce vin ca o adiere miresmatică de iubire în duhul și luminile credinței noastre străbune. Țărani și țărance de pretutindeni în frumosul lor costum național urcă colinele păduroase ale Ciclovei învesmântate în purpura toamnei.

Pasul se face rar, gura muștește și un val de pietate te cuprinde, transformându-ți sufletul păcătos într'un izvor de bunătate.

La margine de drum începe să-ți apară sfinte cruci ce formează garda de onoare și indicatoarea drumului.

La mănăstire obștea românească este venită depe toate meleagurile frumoase ale Carașului. E o adevărată revelație și un prilej de mare refacere sufletească. Pelerinajul ce se face anual în ziua „Acoperământul Maicii Domnului“, a atras de data aceasta o imensă lume. S'au ținut slujbe de evlavie și spovedanie, cu predici ținute de Cuvioșia Sa ieromonahul Iustinian și preoții Vasile Crețu, Dr. Marcu Bănescu și Ionel Lazăr.

Sfințirea mănăstirii în ziua de 3 Oct. 1943.

Soborul preoțesc împreună cu poporul dela tânăr la bătrân au ieșit întru întâmpinarea *Prea Sfinției Sale Veniamin, Episcopul Caransebeșului*.

Protosincelul Vartolomeiu Durain, vădit emoționat îi urează „bun venit“. Cu acest prilej face un scurt istoric al mănăstirii, arătând numărul enoriașilor și rostul mănăstirii în menținerea credinței.

Prea Sfinția Sa, cu ochii înrouați de mulțumire, răspunde că a ținut să participe cu bucurie, la sărbătoarea sufletului românesc ortodox, din acest colț de țară.

În acordurile corale, Prea Sfinția Sa, a pornit spre mănăstire cu tot alaiul. Mănăstirea și curtea e plină de închinători. Sufletele se înalță. Pe masă o strachină în-

florită pentru aghiasmă și o cruce cu mănunchi de bușuoc alături de buchete mari de liliac înflorit a doua oară așteaptă mâni arhiericești să întărească cu dumnezească pecete mirungerca sfințirii Sfântului Iacaș.

Când se face ocolirea, impresia este covârșitoare, iar când Prea Sfinția Sa citește evanghelia, s'am în genunchi fără să simțim durerea fizică nici curgera vremii. Ne simțim mai reînălțați, mai spiritualizați în ogorul nevoițelor duhovnicești. Este o lecție de neuitată dragoste și o caldă evlavie față de mănăstire și îndătinatele porunci și slujbe, ce pare că izgonește din suflet toată neghina de patimi și aprinde candela unor năzuinți mari și pline de măreție.

La slujba din Sfânta mănăstire ne-am întărit sentimentele noastre de încredere și am avut ocazia a ne convinge din nou de valoarea și sensul tradiției noastre religioase ale cărei obârșii le urmărim, peste veacuri, în smeritele strane și pridvoare ale bisericii.

Liturghia arhierască se săvârșește în curte întrucât mănăstirea n'a putut cuprinde pe toți credincioșii. La acest serviciu divin Prea Sfinția Sa a fost asistat: Io. stavr. Romul Ancușa, Prot. Virgil Musta-Oravița, Prot. Ioan Oravițan-Răcăjdia, preoții: Iana-Maidan, 'Suciu-Ticvani, Lazar Ștefan-Goruia, Crețu-Ciclova, Dr. Bănescu-Anina, Ionel Lazăr-Oravița, Stoian-Maidan, Ciorei, Lungu, Coada, Percca, protodiacon Teodor Roșca, diaconii Dimitrie Baloni-Caransebeș și Bătea-Oravița.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul Reuniunii de cetire și cântări din Ciclova Montană, sub conducerea Dlui Iosif Crețu. În cadrul sf. Liturghii la vohod au fost hirotesiți sincelul V. Durain întru protosincel, iar ieromonahul Iustinian Dalea întru sincel.

După terminarea Pricesnei, Prea Sfinția Sa, într'o înfățișare blândă și cu o aureolă de sfințenie, rostește din suflet, vreme de un ceas, în esență, următoarele, pornind dela cuvintele Mântuitorului: „Rămâneți întru dragostea Mea“: (Ioan 15, 9).

Trebue să fim creșcuți în spiritul dragostei de Dumnezeu și de aproapele. Dacă această poruncă ar fi împlinită ar dispărea toate suferințele din lumea aceasta. La temelie vieții creștinești e dragostea de aproapele. Prin dragostea îndurătoare, Mântuitorul a însănoșit trupurile slăbănoage și sufletele bolnave, iar cei desnădăjduiți au găsit mângâiere. Dacă Mântuitorul a arătat dragoste și noi trebue să ajungem la aceasta și se înțelege dela sine că nu vom ajunge la această țintă viețind ca și mai înainte, ci prin deprinderi de a îmbrăca pe cei goi, celor flămânzi a le da mâncare. Aceste învățăături sunt foarte potrivite pentru vremurile pe care le trăim, și pentru războiul pe care-l purtăm.

Țara e plină de orfani și săraci. Să ajutăm în special familiilor celor care înfruntă cu stoicism barbaria comunistă.

În cer avem toți un singur Tată. Cu cât înțelegem fenomenele cerești cu atât mai adânc se pogoară Tatăl în viața noastră și ne dăm seama de țaria Lui.

Colosul dela Răsărit n'a înțeles cuvintele Mântuitorului și prin lăcomia și imbuibarea celor dela conducere au devenit cei mai înverșunați inamici ai Dumnezeirii, cari au dărâmat biserici, batjocorind credința pe toate căile și toate mijloacele.

În vremurile grele pe care le trecem se cere dragoste desăvârșită față de Țară și slujba sa.

Trebue să ne gândim în permanență la cei departe de noi, departe de familiile lor. Ei stăvilesc cu sângele lor, nebunia comunistă. La ei să ne gândim cu întreg neamul românesc.

Ca încheiere Prea Sfinția Sa, spune că vorbele nu sunt de ajuns pentru a mulțumi cu toată căldura, fapta bună și înălțătoare, cât și râvna neegalată a Domnului Colonel Teodor Teodorian, Prefect de Caraș, precum și a Soc. Reșița pentru ajutorul acordat, grație cărora mănăstirea a fost complet renovată.

Aduce laudă starețului, protos. Vartolomeu pentru râvna și zelul arătat timp de mai bine 20 ani la înzestrarea și conducerea acestei Mănăstiri, apoi inițiatorului acestei mărețe acțiuni, episcopul Alexie Velceleanu, secundat și de alți ostenitori cari au lucrat în tăcere și cu îndârjire pentru desăvârșirea lucrurilor dumnezeiești dela mănăstirea „Călugăra”. Apoi mulțumește tuturor care au ținut să ia parte la această slujbă și tuturor ce s'au ostenit să ridice și să înfrumșezeze această mănăstire.

La sfârșitul Liturghiei s'au ridicat la parastas rugă din inimi curate pentru croii Neamului și pentru ctitorii Sfântului locaș. Toți s'au închinat cu adâncă recunoștință în fața acelor care s'au jertfit pentru a reintregi pământul strămoșesc în hotarele drepte ale Neamului nostru.

In jurul mesei de hram

Cu ocazia hramului On. Prefectură a jud. Caraș a ținut să facă și o masă a praznicului la care au luat parte pe lângă blândul nostru Ierarh, mult On. D-nii: Dl Col. T. Teodorian prefectul jud. Caraș, care a luat parte la toate slujbele bisericii cu cea mai vie atențiune și cvlavie adâncă ce-l caracterizează, apoi Dnii: Stroescu Prim Președintele Tribunalului Caraș, Iancu Vișan pretor Oravița, Dr. Ioan Fira prim-medic județean, Dr. Ioan Danicico director de spital, Dr. Radovan Maxim avocat, inspector școlar Lugojan, Lt. Colonel Balica Petru, primarul Oraviței: Dr. Perian, Pistrugă avocați, inginer Malalescu, Ion Băiaș, Alexie Velcelean, Roșca dela Prefectura Caraș, Iosif Crețu dir. școlar, pictor Popovic, Corig primar Ciclova etc. precum și întreg soborul preoțesc și călugăresc.

La masă Dl Colonel Teodorian prefectul jud. arată că ziua de azi a fost un prilej de mândrie și mulțumire pentru județul Caraș de a vedea în mijlocul lor pe Prea Sf. Sa. E poate singura mângăere și constituie totodată îndemnuri tuturor acelor care cercetează Sf. Mănăstire.

Aduce un respectuos omagiu Prea Sf. Sale, care prin vizitele canonice a insuflat o nouă viață poporului cărășan.

Prea Sfinția Sa mulțumește Dlui Prefect pentru frumoasa acțiune întreprinsă pe tărâmul religios declarând că este preocupat de a face în acest loc un centru monahal ce ar însemna o realitate prețioasă în cadrul deselor manifestări spirituale în acest colț de miazăzi a Banatului.

Și astfel într-o zi de toamnă fără vânt și fără frig, sub codrii peste care un pictor desăvârșit aruncase măestre podoabe de galben stropit cu picuri de sânge, am privit strălucirea unui moment înălțător ce-l voi păstra cu religiozitate și sfințenie în suflet.

Iosif Crețu

Dă înțeleptului și se va face și mai înțelept;

Invață pe cel neprihănit și va învăța și mai mult.

Proverbe 9, 10.

Misiune apostolească

Vizitații canonice în Almăj.

În conflictul mondial ce se deslănțue astăzi „între rase și clase sociale, așa cum nu a mai cunoscut lumea”, Biserica noastră prin conducătorii ei, veghează cu toată luarea aminte, asupra evenimentelor ce se desfășoară.

Pentru luminarea stărilor ce le trăim și pentru îmbărbătarea fiilor sufletști din eparhie, P. S. Sa episcopul nostru Veniamin descinde mereu, pentru luarea de contact cu realitățile din mijlocul credincioșilor.

În scopul acesta a plecat Sâmbătă în 2 Oct. a. c. P. S. Sa episcopul Veniamin luând toiagul apostolic și însoțit fiind de P. Cuc. D. Romul G Ancușă, cons. ref. eparhial și păr. protodiacon T. Roșca, pentruca în drumul spre sf. mănăstire Călugăra, să viziteze Sâmbătă 2 Octomvrie a. c. șapte comune din valea Almăjului.

Pentru a nu desprinde pe credincioși dela munca câmpului în zi de lucru, P. S. Sa a dorit ca sosirea în cele 7 comune din Almăj să fie inopinată. Așa a fost în trei comune și anume: *Iablanița, Pelnic și Lăpușnicel*, în care a vizitat oficiile parohiale și sfințele biserici, dând sfaturile cele de lipsă la fața locului. Curățenia bisericilor, precum și înfrumșetarea podoabelor aflate în aceste trei biserici au procurat Arhiereului bucurie, iar preoților slujitori mângăere.

Trecând din județul Severin în jud. Caraș sosim în comuna *Borlovenii-noi*.

Aci ne surprinde primirea călăreților la marginea comunei. Deși P. S. Sa doria să treacă prin comună în mod inopinat, în fața bisericii zărim din depărtare mulțime de credincioși, copii de școală în haine de sărbătoare frumos încolonați în frunte cu învățătorii lor. În mijlocul lor așteaptă Dl Prefect al jud. Caraș, Dl Col. Teodor Teodorian, care îl primește pe P. S. Sa cu cuvintele: „În numele jud. Caraș vă zic bine a-ți venit”. „Pre Episcopul nostru doresc să-l primesc în județ, ca pe un prinț al Bisericii”.

Într-adevăr primirea Arhiereului în cele 4 comune a fost impresionantă căci a ridicat prestigiul Bisericii și numele Dlui Prefect de bun și mare apărător al ortodoxiei.

Păr. Tr. Călțun cu sf. Evanghelie și crucea bine-ventează pe P. S. Sa, iar Dșoara inv. L. Lăzărescu oferă un buchet de flori alese ale inimelor tinerelor vîstare.

P. S. Sa adânc mișcat de această primire precum și de intențiunile creștinești ale Dlui Prefect Teodorianu, mulțumește tuturor pentru dragostea arătată.

După o scurtă rugăciune în sf. biserică pentru conducătorii Țării, după ce P. S. Sa împărțește copiilor cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe, plecăm mai departe, însoțiți de aici înainte de către Dl Prefect și Dl Deceanu, șeful de cabinet al D-Sale.

În frunțașă comună *Prigor*, în fața porții de triumf ne așteaptă lume multă, șefii autorităților, copii de școală și premilitari disciplinați. Din mijlocul mulțimei pășește maiestros în fața P. S. Sale un bărbat plin de mândrie și bărbăție. Este primarul Hânda, care aduce omagiul comunei, exprimând bucuria credincioșilor de a ruga personal la ei acas pe Arhiereul lor, să le trimită cât de curând pe preotul lor ales.

În convorbirea părintească avută cu credincioșii, P. S. Sa mulțumește tuturor conducătorilor comunei pentru primirea frumoasă. Sfătuște credincioșii să primească și să îmbrățișeze cu dragoste-fiască pe noul

păstor care va veni în curând, în satul în care s'a născut. În fața bisericii P. S. Sa e primit de Pr. Aldescu într'o cuvântare scurtă. După ce P. S. Sa mulțumește pentru cuvintele de primire, împărtășește tuturor arhierestii binecuvântări. În sf. biserică pr. A. Aldescu rostește ectenia mare. La eșire P. Sf. Sa a împărțit copiilor de școală cărți de rugăciuni, iconițe și cruciulițe.

În *Prilipeț*, la intrarea în comună, în fața unei porți de verdeață, ne așteaptă lume multă. Fanfara locală înalță imn de preamărire. Dl notar Lenșu bineven-tează Arhiercul și aduce omagiu eroilor noștri, căzuți pe câmpul de onoare.

P. S. Sa mulțumește pentru dragostea lor cu care l-au întâmpinat într'o zi de lucru, schimbată în zi de sărbătoare. Binecuvintează jertfa eroilor alinațeni, aduși pentru *Tară și Credință*.

Fiindcă comuna aceasta a fost un centru din care s'a lătit sectarismul, P. S. Sa, prin pilde sugestive le arată ce a fost sectarismul și cari au fost intențiile de destrămare ale sectarilor conducători față de Biserică și *Tară*.

La sf. biserică se săvârșește o rugăciune de păr. P. Bogoevici adm. par., care talmăcește bucuria păstorilor sufletești, față de misiunile arhieresti în Eparhie.

La rugăciunea săvârșită, corul copiilor de școală dau răspunsurile sub conducerea inv. V. Sporia. La eșire P. S. Sa împarte copiilor cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe.

Bozovici. La amiaza zilei, într'o căldură caniculară dela mijlocul toamnei, ne apropiem de centrul Alinațului. La marginea orașelului Bozovici în fața unei piramide cu vultur ce stăpânește memoria eroilor, ne așteaptă o cavalcadă impozantă de vreo 30 de călăreți chipeși, cari ne însoțesc până la arcul de triumf din fața parcului satului, unde străjuiește bustul marelui luptător Eftimie Murgu.

Aci, Dl primpretor Dănciulescu aduce omagiu administrației, iar Dl primar Aldescu oferă Arhierelui tradiționala pâine și sare. Erau de față mii de credincioși. Porți de verdeață, drapele naționale, covoare, flori, fanfară, tineret în frumosul port din „graniță”, toate dădeau aspect de mare sărbătoare.

P. S. Sa mișcat de dragostea arătată mulțumește tuturor pentru cuvintele de bună primire și după ce-i îndeamnă să țină la credința strămoșească și la Biserica ortodoxă, singura corabie care ne duce la limanul mântuirii, împărtășește tuturor arhieresti binecuvântări. De aici se face un măreț cortegiu până la biserică.

În fața sfintei biserici frumos împodobite, păr. I. Goanță bineven-tează pe P. S. Sa, exprimând în cuvinte impresionante căldura dragostei fiilor sufletești față de Stăpânul lor duhovnicesc.

P. S. Sa adânc mișcat de primirea caldă și spontană, mulțumește tuturor pentru dragostea, cu care l-au primit în acest centru curat românesc și ortodox cu care noi ne mândrim. Aduce cuvinte de mângăere pentru mamele și orfanii de războiu, apelând la conștiința mamelor pentru nașterea și creșterea copiilor, cari vor suplini golurile rămase din războiu.

La rugăciunea săvârșită de preoții locului, corul mixt, condus de veteranul dirijor A. Ruva, a dat răspunsurile. Și aici la eșire P. S. Sa a împărțit la copii cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe.

Familia părintelui I. Goanță oferă oaspeților masa, în casa părintească cu frumoase tradiții preotești.

În toate satele casele au fost frumos împodobite cu drapele și covoare românești.

Seara, la asfințit de soare intrăm în **Oravița**, după ce P. S. Sa s'a interesat la fața locului de zidirea bisericii din stațiunea climaterică „Marila”. Reședința ju-

dețului Caraș a îmbrăcat haină de mare sărbătoare. Casele străzii principale sunt împodobite cu drapele și covoare românești, iar în ferestre ard lumânări ca la sf. Paști. În fața tribunalului așteaptă toate autoritățile județene. Dl primar, Col. Balica aduce salutul orașului, iar păr. protopop I. Oravițan aduce omagiu preoțimei.

P. S. Sa episcopul Veniamin mulțumește fiilor sufletești din acest oraș, pentru impresionanta primire și fastul cu care au ținut să întâmpine pe conducătorul sufletesc al Bisericii noastre dominante. Iși destăinuiește dragostea cu care a venit pentru întâia oară în Oravița, unde „inima românului a bătut mai mult ca în alte locuri”, și unde Biserica a fost adevărată ancoră a sufletului românesc.

Se formează o litie impozantă până la biserică. Peste 40 de preoți îmbrăcați în odăjdii primesc Arhierul sub baldachin. Renumitul cor bărbătesc din Mercina intonează imnuri de preamărire lui Dumnezeu.

În fața sfintei biserici iluminată de strălucire sărbătorească, păr. protopop tractual V. Musta întâmpină Arhiercul în cuvinte înălțătoare. Arată rolul mare al misiunilor arhieresti întreprinse în spiritul șagunian, așa cum l-au înțeles marii gânditori ai neamului.

La intrare ierarhul este primit de corul mixt cu Pre Stăpânul... Se săvârșește Vecernia de către: P. On. D. D. protopop R. G. Ancușa consilier ref. eparhial, protopop V. Musta, protopop I. Oravițan și diaconul A. Bătea. La sfârșit corul sub conducerea dlui prof. A. Vărădean execută foarte frumos Concertul „Mântuire” de Vidu.

P. S. Sa episcopul Veniamin, mulțumind tuturor pentru deosebita atențiune ce au arătat-o Oravițenii la primirea Lui, face un scurt istoric al Românilor ca popor creștin. Omenia și iubirea față de Crucea Domnului sunt calitățile românului născut creștin. Vremurile de grea încercare prin cari trecem să fie un îndemn — spune P. S. Sa — de alipire mai mare către Biserică și așezămintele ei, căci credința depozitată în sf. Biserică și în sufletul nostru, este corabia ce ne duce la limanul mântuirii.

Mulțumește apoi preoților cari s'au ostenit să vină cu multe osteneli, dela mari depărtări, să ridice prestigiul Bisericii.

Sute de elevi și eleve dela toate școlile din oraș așteptau în haine de sărbătoare, înșiruiți pe 2 coloane să primească Arhierul și la ieșirea din sf. biserică.

În localul Gimnaziului de fete prefectura a aranjat recepții, cu care ocaziune și-au exprimat omagii toți șefii de autorități, și anume: Păr. protopop V. Musta, păr. protopop gr. cat. Pojar, păr. protopop rom. cat. Mestorf, apoi Dnii: Dr. Stroescu, președ. al Trib., Dr. Ciulei decanul Baroului, V. Onu, dir. liceului, Șt. Tătar insp. școlar, Vițan, primpretor, Dr. Fira prim medic jud. Col. Dinescu șeful legiunii de jandarmi, iar la sfârșit Dl Prefect al județului T. Teodorian.

P. S. Sa mulțumește fiecărui orator în parte, declarând că dorește ca Biserica noastră să fie flacăra vie pentru unitatea națională.

Seara, la casa protopopească corul bisericii sub conducerea măestrărită a dlui prof. Vărădeanu și corul din Mercina condus de compozitorul V. Guga dau serenadă în cinstea Arhierelui. Păr. protopop V. Musta oferă cina, la care iau parte autoritățile Orașului și ale U. D. R-ului.

Dl Prefect T. Teodorianu a rămas profund mulțumit, că a fost înțeles de toți, cari sunt sentimentele lui față de Biserica strămoșească.

T. R.

Peripețiile unor finanțe*).

XXX

În capitolul precedent am accentuat nepăsarea, pe care o arătasera mulți preoți față de „Fondul preoțesc pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor“, neplătind taxele anuale, dar nici măcar declarând oare vreau sau nu, să fie membri ai acestui fond.

Să vedem acum ce a putut fi cauza, că preoțimea din eparchie în marea ei majoritate era atât de pornită împotriva acestui fond de ajutorare.

N'a fost o singură cauză, de aceea le vom expune pe rând.

Fiind fondul menționat la începutul drumului pe care avea să-l parcurgă, avantajele materiale ce le punea văduvelor și orfanilor în vedere erau pentru preoți prea neînsemnate încât să le fi luat în seamă.

Preoții înstăriți, ai căror urmași nu erau avizați la minimum de ajutor ce l oferea fondul, nu arătau nici un interes față de fond neînțelegând, că la o contribuție anuală de 15 coroane ungare nu se puteau aștepta preotesele văduve la nu știu ce favoruri mari materiale.

Aici e locul să amintim, că în urma schimbării referințelor economico-fi anciare în țară, unii dintre preoții avuți au sărăcit, iar văduvele lor au ajuns să trăiască din mila altora. În asemenea cazuri cât de bine le-ar fi prins văduvei lor ajutorul acela fie cât de modest al fondului. Dar fiind mulți preoți în baza declarației lor categorice șterși din evidența fondului, văduvele ș-orfanii lor n'au fost îndreptățiți la nici un ajutor din fond și astfel autoritatea bisericească superioară a avut durerea să-i vadă sbătându-se în mizerie numai din cauză, că preoții interesați în bună parte n'au dat ascultare staturilor și nici chiar avertismentelor repetate ce li s'au adresat.

Cu toate acestea conducerea eparchiei le alina suferința cu câte o sfărâmătură ce le oferea din când în când între marginile înguste ale posibilității.

Va să zică prima nemulțumire a multor preoți față de fond era ajutorul redus, pe care îl asigurau statutele fondului celor în drept.

O altă nemulțumire provenea de acolo, că

până când venitul curat al sesiunilor parohiale reduse și vacante era temporar destinat pentru augmentarea fondului preoțesc de ajutorare, până atunci preoții din comunele unde erau situate acele sesiuni doreau să le folosească în beneficiul exclusiv al lor.

Ici-colea se și pășise la compromisuri nu tocmai mulțumitoare pentru sporirea fondului de ajutorare. Anume preoții, cari aveau legături mai bune cu centrul primeau în arendă sesiunea redusă pe un preț derizoriu, ceea ce pe de o parte producea sânge rău la ceilalți preoți, pe de altă parte păgubea în mod simțitor fondul.

O a treia și mai mare nemulțumire isprârse din faptul, că protopopii fură trecuți la fondul de pensiuine al funcționarilor consistoriali împreună cu suma pe atunci foarte însemnată de 44.000 cor. ung. punându-se ei în chipul acesta din punct de vedere al pensionării alături de funcționarii eclesiastici, cari afară de salar nu aveau nici un alt beneficiu.

Gestul acesta preoții îl considerau de o protecție nemeritată, ceea ce a contribuit în măsură largă, ca fondul preoțesc de ajutorare să piardă și mai mult în ochii preoților, încât la urmă rămăseseră abia 100 preoți membri la fond, cari contribuiau în total cu o taxă anuală de 1500 cor. ung., din care sumă nu se putea realiza vreun lucru mare.

La crearea acestei situații precare pentru fond au contribuit și statutele fondului, cari sufereau de defectul că se prezentau prea liberale, lăsând putere nelimitată fiecărui preot. Cu alte cuvinte dela preot depindea dacă vrea sau nu vrea să fie membru al fondului.

Dupăce Consistorul eparchial s'a convins în cursul anilor, că cu liberalismul prea mare nu se poate ajunge la nimic, a pășit pe cale autoritară, decretând întâi obligativitatea participării tuturor preoților din eparchie la fond, apoi ordonând ca taxele fundamentale și lunare să se detragă din retribuțiunile dela stat.

Cu timpul contopindu-se cele două fonduri, adică cel preoțesc de ajutorare cu cel de pensiuine a funcționarilor, sub puterea directivelor celor noi se întărește și crește noul fond de pensiuine în mod rapid.

Dar până vom ajunge la rezultatul final mai avem unele-altele de remarcat.

Aurel Moacă

* Vezi Nrii. 10, 14, 16, 21, 24, 32, 33, 39, 45 din 1940, Nrii. 1, 4, 8, 13, 16, 17, 22, 30, 44, 47, din 1941, Nrii. 4, 7, 10, 18, 29, 31, 33, 40, 49 din 1942 și Nr. 20 din 1943.

CUVÂNTUL VIEȚII

(I. IOAN 1)

III.

Surpătorul lui Beelzebul

La Dumineca XXIII după Pogorârea Duhului sfânt.

Privind mulțimea minunilor săvârșite de Mântuitorul, mintea omenească ajunge să cunoască puterea Dumnezeirii Cuvântului Vieții, care lucrează în lumea firii cu putere și autoritate de Stăpân, Făcător și Conducător al ei. Credința rămâne extaziată, scepticismul, încremenit, iar necredința, mirată, de „alâta nepotrivire“ ajunge să vestească puterea Dumnezeirii Lui prin însăși mulțimea atâtor ipoteze ce se bat cap în cap, dovedindu-se neputincioase a susține „apologia imposibilului“.

Totuși mai rămân umbre de îndoială în

Umbra necredinței

partea „puțin credincioșilor“ și a celor de „rea credință“. Le-a încercat sf. Ap. Petru în valuri când se afunda, sf. Ap. Toma, până ce n'a atins dumnezeiasca Coastă, unii din ucenici în Galileia, după învierea Sa, dar cu osebire și cu răutate le-au trăit pe acestea fariseii și cărturarii, împietriți în dușmănie.

Aceste urme de îndoială, — care își vor fi având rostul lor în tainele convertirii, — dispar la primele raze ale dovezilor puterii Dumnezeirii Sale ce se arată cu putere, nu numai asupra naturii neînsuflețite ci și asupra duhurilor necurate, manifestată în cele mai neprevăzute împrejurări.

Intâlnirea îndrăcitului din ținutul Gherghesenilor este tocmă una din aceste dovezi, mărturisită pe lângă tapetele întâmplare și de spaimă oamenilor, până și de duhul cel mai strein și mai potrivnic al Împărăției lui Hristos.

„Ce ai cu noi Iisuse Fiul lui Dumnezeu Celui de Sus, ai venit înainte de vreme ca să ne muncești pe noi“, striga Leghionul celor 5000—6000 de asemenea duhuri străine propovăduirii Sale, care aveau să însuflețească legiuni de mercenari ai minciunii și ai urei împotriva Evangheliei Sale, de atunci și până astăzi.

Mărturisirea aceasta, făcută de vrăjmașul mântuirii oamenilor, însoțită de cele mai grozave sbuciumări și strigăte disperate a celor îndrăciți, apoi urmată de înneccarea turmei de porci în mare formează dovada menită să rușineze *lipsa de înțelegere* și de credință a oamenilor: Nu om, nici dobitoc necuvântător oarecare, ci chiar diavolul, făptura cea mai căzută și vrăjmașă a lui Dumnezeu, recunoaște puterea Dumnezeirii

Lui, pe când omul rămâne împietrit, potrivit-du-se aici, cuvântul prorocului Isaia: „cunoscut-au boul pe stăpânul său și asinul ieslea domnului Său, dar Israel pe mine nu m'a cunoscut și poporul meu nu m'a înțeles“.

„Și dracii cred și se cutremură“ dar Gadarenii de atunci și ai veacului nostru nu-și pleacă inimile ca să primească Cuvântul Lui și să-i recunoască Dumnezeirea Sa, cu toate că astfel de îndrăciri vizibile au fost și vor mai fi poate pentru ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu“ prin ele (cf. Ioan 9, 3).

Instrăinarea de Hristos

Care să fie motivele unei astfel de împietriți care întrece și pe „cel strein“ în depărtarea de Dumnezeu și cum s'ar putea tămădui această grozavă depărtare de Dumnezeu a oamenilor ajunși în o așa stare de plâns asemănătoare îndrăcirii? Motivul depărtării de Hristos, nu poate fi altul decât motivul contrar depărtării de lume. De lume se depărtează omul când iubește și dorește numai pe Dumnezeu; de Dumnezeu se depărtează când iubește numai lumea și lucrurile ei. Lumea devenită proprietatea „celui înstreinat de Dumnezeu“ prin căderea lui întâiu (cf. Mth 4,9), primește dela el, sila pe care „Cel strein“ o simte împotriva Duhului lui Hristos. Cel ce „dintr'un început șade întru minciună, (cf. Ioan 8, 44). cum va putea să stea în fața Adevărului întrupat; scutură pe cel posedat, sfărâmă lanțurile și obezile marginale ale oricărei rațiuni și gonindu-se de duhul acesta rău prin pustia deșertăciunilor vieții, cere să fie lăsat în pace cu astfel de propovăduiri, refugiindu-se în cele mai josnice plăceri asemenea rămătorilor celor din Gadara, sau în cel mai fericit caz, pofind pe purtătorul Cuvântului Vieții să plece din mijlocul lor.

Indrăcirea

De voie sau fără de voie, omul ajunge sub stăpânirea acestui duh necurat, dacă duce o viață lipsită de luminile spirituale ale fricei de Dumnezeu în care caz el este lipsit de Duhul sfânt al lui Dumnezeu: „Duhul cel sfânt, povățuitorul fuge de viclesug se depărtează de mințile cele fără de pricepere și se dă în lături când se apropie fără de legea“ (Înt. 1, 15) *Nesțiința, lipsa de înțelegere și socotința greșită despre viață și scopul ei* sunt motivele vieții înstreinate de Dumnezeu din cauza amăgirilor diavolului care ajunge să stăpânească ființa unui astfel de om până la tiranie arătată asupra trupului și faptelor lui în această lume și asupra sufletului în lumea răsplătirii faptelor.

Înțeleptul Solomon zice cu privire la acest adevăr așa: „Judecățile Tale sunt mari Doamne și cu anevoie de lămurit, deaceea cugetele *fără de înțelegere* sunt în rătăcire“ (Înț. 17, 1) De aceea ei nu cunoaște pe Făcătorul Său și pe cel ce i-a însuflat duhul faptelor și a pus în el suflare de vieată“ (idem, 11). Traiul lui este deslănțuire de patimi și de josnicii „el socotește vieața ca o jucărie, și traiul nostru pe pământ ca un târg de pricopseală“ (idem 15, 12) cu deviza „să bem și să mâncăm căci mâine vom muri“ (I. Cor. 15, 32) ori ca bogatul: suflete al meu ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani: odihnește-te, mânâncă, bea și te veseleşte“ (Luca 12, 19).

Cine nu vede nebunia acestui fel de a privi vieața? Mustrarea este înfricoșată: „nebune în această noapte încă, vor cere sufletul tău dela tine dar cele ce ai strâns, cui vor rămânea“ (Idem 19, 20).

Isbăvirea

Scăparea nu poate fi decât în puterea sufletului, în virtute. Cea dintâiu este trica de Dumnezeu. Numai *frica de Dumnezeu* în înțelesul de cea dintâiu pornire sufletească de a cunoaște și a recunoaște pe Dumnezeu și puterea Lui, îl poate face pe om *să se apropie de Dumnezeu* și deci să se depărteze de pricinile și ocaziile de a cădea sub tirania duhului rău care întunecă mintea și slăbește frâul simțurilor și puterea de voință a omului.

„Inceputul înțelepciunii este frica de Dumnezeu“ zice înțeleptul Solomon, „căci ea este pofta înțelepciunii“ și are în sine „iubirea care este paznica legilor, iar păzirea legilor este adevărarea nemuririi care ne face să fim aproape de Dumnezeu“ (Înț. 6, 17-20).

Cunoscând aceasta, vieața omului este bine și trebuie să fie călăuzită de farul luminos al Cuvântului Vieții aprins pe țârmurul sigur al Mântuirii din Biserica lui Hristos, și a fi ferită de ignoranța și rătăcirea avântată spre întunecoasele larguri ale oceanului lumii: „nu vă grăbiți moartea prin rătăcirile vieții voastre și nu vă atrageți pieirea prin faptele mâinilor voastre (Înț. 1, 12) „Treziiți-vă cum se cade și nu păcătuiți; căci sunt unii dintre voi cari n'au cunoștința lui Dumnezeu“ (I. Cor. 15, 33).

Lumina credinței

Depărtând dela mintea noastră, ofensa celor fără de Dumnezeu, cari se fac apostoli minciנוși ai celei mai sfruntate minciuni a diavolului care se străduiește a ne face să credem că ar fi murit și n'ar mai exista; știind și aceea că el, făptură bună dintru început, căzută prin

mândria cea fără de corp, până în adâncurile celei mai ireparabile depărtări și împotriviri lui Dumnezeu, nu este și nu poate fi mai mare ca Dumnezeu; conștienți că Stăpânul nostru Hristos, a zdrobit și scos afară pe Stăpânitorul lumii acesteia; creștinii, ne dăm seama că influența lui este lăsată, în baza libertății omului, ca „o lege“ a războiului, pe care creștinul trebuie să-l ducă împotriva nestrăciunii: „*ca dând acela războiu să rămâie biruit și rușinat, iar noi ce avem războiu dela dânsul să-l biruim și să ne încununăm*“ (Kiriakodrom) și nu ne mai temem de bântuicliile lui Beelzebul „căci îngerilor Săi va porunci ca să te păzească în toate căile tale“ (Ps. 90 v. 11).

Necredincioșilor însă lecția le rămâne aspră: dacă în lumea aceasta în care a fost biruit de Hristos, acțiunea duhului cel strein și necurat a putut fi atât de grozavă ca în icoana arătată în sf. Evanghelie cu privire la îndrăciți, ce va fi scrișnirea dinților și viermele cel neadormit și focul cel pregătit diavolului și îngerilor lui“?

Drept aceea fraților stați încingându-vă mijloacele voastre cu adevărul, îmbrăcându-vă în platoșa dreptății, dar mai presus de toate luați scutul credinței cu care veți putea stânge săgețile cele aprinse ale vicleanului“, prețuind vremea căci zilele rele sunt. (Eies. 6, 14-17, și 5, 16).

Rugăciune

„Casa lui Hristos fiind inima mea, cu patimile vieții, o am făcut-o lăcaș rămătorilor celor neînțelegători. Ci mă întărește sfinte Ingere Păzitor al vieții mele, curățindu-o pe aceasta ca să cădească și să stropească cu miresme și cu miruri de rugăciuni și de curățire, ca să fie iarăși casa lui Hristos cea cu bun miros. Amin.

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul Episcop Veniamin s'a înapoiat la reședință Marți, în 12 l. c. dimineța venind cu acceleratul dela București.

Bisericești - școlare. „Buletinul Oficial“ al Insp. școlar general din Timișoara în N-rul 34-35 din 3 Oct. a. c. publică între altele următoarea dispozițiune:

„5. Biserica ortodoxă poate să exercite dreptul de control al învățământului religios primar și secundar prin organele sale speciale, însă pe cont propriu. Minișterul nu poate libera nici permis pe C. F. R. pentru Consilierul Referent Patriarhal delegat cu acest control, nu poate plăti nici diurnă pentru zilele făcute pentru aceasta și nici nu poate pune la dispoziție camera destinată inspectorilor. Toate acestea fiind rezervate pentru inspectorii Ministerului, inclusiv inspectoratul de religie numit de minister.

6. Elevii, fii ai celor cari au făcut parte din asociațiile religioase (secte), vor fi înscriși în toate școalele primare și secundare și admiși să urmeze cursurile ca și ceilalți elevi. *Ei vor fi obligați să urmeze religia ca orice materie de învățământ pentru promovarea clasei.*

Credem că era necesar să se precizeze că ce fel de religie vor fi obligați să cerceteze elevii proveniți din sectari. Orole de religie ortodoxă, desigur nu le pot urma decât cei botezați în legea ortodoxă !?

Modificarea legii conversiunii. Creditorii care nu vor accepta lichidarea creanțelor lor, în conformitate cu art. 1 din decretul-lege Nr. 2593 din 1943 pentru înlesnirea lichidării definitive a datoriilor debitorilor agricoli și urbani ce beneficiază de legea conversiunii din 7 Aprilie 1943, vor trebui să notifice aceasta, până la 23 Octombrie.

Debitorii agricoli și urbani care beneficiază de prevederile legii din 7 Aprilie 1943 pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane care achită cu anticipație până la 31 Decembrie 1943 atât ratele scadente cât și cele următoare, până la completă stingere a datoriei respective, vor beneficia de o reducere sporită de 9 la sută, aplicabilă dela rata scadentă la 15 Noembrie 1943.

Aviz. Aducem la cunoștință P. Cuc. preoți catolici că au sosit și manualele de religie pentru clasa V-a (Lei 45 ex.) și a VI-a (Lei 50 ex.) și se distribuie tot de către secția culturală.

PARTEA OFICIALĂ

Concurs

În baza decisului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 4856 B 1943, din 19 August 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru postul de preot la parohia II-a de cl. I-a din **Caransebeș**, devenită vacantă prin trecerea la cele vecinice a preotului Liviu Corneanu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 34 jug 704 stj. p. și anume:

a) Jumătate din parcela Nr. top. 2198, 2199, 2200 la locul numit „Cotul Sebeșului” în total 5 jug. 1441 stj. p.

b) Parcela Nr. top. 3162, 3163 la locul numit „Racovița”, în total 6 jug. 1237 stj. p.

c) Parcela Nr. top. 6193 la locul numit „Sub Lonț”, în total 8 jug. 1180 stj. p.

d) Parcela Nr. top. 6502, 6503, 6504, la locul numit „Lunca Grofului”, în total 13 jug. 46 stj. p., de prezent arendată firmei Mundus din Balta-Sărată, conform contractului.

2. Birul parohial.

3. Veniturile stolare uzitate.

4. Locuință în natură.

II. Indatorii:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile însoțite de actele doveditoare, consiliului parohial ort. rom. din Caransebeș, prin Prea Onor. Oficiu protopresbiteral al Caransebeșului întru cât vor avea:

1. Cvalificația recerută pentru parohiile de cl. I-a având la bază examenul de bacalaureat.

2. Invoirea P. S. Sale Episcopului diecezan pentru a putea recurge la acest post.

Din considerare la posibilitatea unei eventuale nou, arondări a parohiilor și a fixării din nou a sesiunilor parohiale, pentru fiecare parohie, preotul ales va trebui să-și dea consimțământul la aceste schimbări fără a formula vreo pretensiune materială.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încuviințare a Prea Onor. Oficiu protopresbiteral tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Caransebeș, din ședința consiliului parohial ținută la 5 Septembrie 1943.

Președinte:

Isaia Suru m. p.
paroh-protopop

Secretar:

Teodor Roșca m. p.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Caransebeș, la 9 Septembrie 1943.

Isaia Suru
protopop

3-3

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 1526 B 1943, din 5 Aprilie 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de preot la parohia de cl. I din comuna **Alibunar**, protopopiatul Panciovei, devenită vacantă prin moartea preotului Nicolae Popoviciu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 33 jugăre.
2. Locuință în casa parohială: 3 camere, 1 bucătărie; supraedificate și grădină.
3. Venitele stolare uzitate.

II. Indatorii:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea pentru parohii de cl. I precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile — cu documentele cuvenite — adresate comitetului parohial ort. rom. din Alibunar, Prea Onor. Oficiu Protopresbiteral al Panciovei în Satul-nou.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Alibunar, din ședința comitetului parohial, ținută la 2 Mai 1943.

Președinte:

Zăria Andreiu

Notar:

Gherga Milan

În conțelegere cu Oficiul protopopesesc.

Victor Popoviciu
protopop

3-3